

Locuint'a Redactorului
si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a traghatorului [Lö-
vészutoz], Nr 5.
Scrisorile nefrancate nu se vor
primi decat numai de la coresponden-
tii regulari ai „Federatiunei.“
Articlii trimisi si nepublicati se
vor arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, comercial si economico.

Va esî Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

**Din cau'sa serbatorii nostre numerulu
prossim'u alu diuariulu nostru va aparé numai
dominec'a venitoria.**

Redactiunea.

Pest'a, 16/4. maiu, 1871.

Comunitatea si solidaritatea intereselor vi-
tale ale natiunii romane face ca se ne interessam
de celea ce se petrecu la fratii nostri din Româ-
nia libera, urmarindu cu atentiu desvoltarea
lucrurilor si resultatul probabile ce are se se
nasca din marea agitatiune a spiritelor ce dom-
nesce acolo de mai multi anni si carea astă-di,
ajunsa la punctul de culminatiune, trebue se si
afle deslegarea. De la inteleptiunea si maturita-
tea politica a fililor Romaniei va depinde, ca des-
legarea acăstă se nu devina o catastrofa funesta
pentru tiera si pentru romanismu. Agitatiunea
care de cătiva anni se afla in permanentia, este
firesca urmare a miscamintelor, a luptelor de
transitiune din societatea vecchia, in cea noua;
este productul nouelor institutiuni, este liberta-
tea Romaniei libere. — Ni-a facut multi obie-
ctiunea: „Pentru ce nu vedem este fenomenul
si in Ungaria dupa marile evolutiuni din 1848,
prin cari s'a schimbă si aici societatea? Pentru
ce colo agitatiune perpetua, neterminata, aici sta-
bilitate?“ Respondem: Pentru ca in Ungaria
dupa marea actiune din 1848, au urmat si
mai marea reactiune, ce dură 12 anni cu tota as-
primea absolutismului despoticu si dupa ce magiarii
la 1861 inca totu mai voiau a continua
actiunea in directiunea inceputa, reactiunea, mai
domola, i infrena de nou, pana candu prin evine-
minte din 1866. reactiunea slab forte, era magiarii
inca capetara minte. Man'a cea de feru a
neamtului austriacu si fric'a de natiunalităti, pre
cari magiarii le tienu si fi loru inimice au domolu
pre magiari si au facutu de tote partitele si
fractiunile loru unite spriginescu guvernulu si
voru sta pururea gat'a a sprigini si pre unulu
multu mai reactiunariu de cătu celu actualu,
numai ca acelui a se fia magiaru. De aici
ineetarea agitatiunilor intre magiari, de aici
pretins'a stabilitate, in carea noi inse nu credem,
pentru ca acăstă nu este productul multumurii
generale, nu alu libertati toturor ci resultatul
silei si alu temerii. Decei nămene se nu cerce a
trage paralela intre statul rom. anescu si celu
ungurescu, ca ei diferint'a este in tota privint'a forte
mare. — Agitatiunilor isvorite din marele actu de
transitiune s'a alaturatu in România si luptele par-
titelor, dorere! nu de principiu ci pentru potere! In-
tronarea principelui „strain u“ sa consideratu ca
„lovire a principiului de natiunalitate“, dar
omenii se consolau ca junele principe plinu
de entusiasm si de iubire cătra patri'a sa cea
noua, cu energ'ia junetiei va staru, prin mediul
cirea poternicei inrudiri, a realis „a sp r a t i-
u n i l e“ natiunii romane. Principale prin atitudinea
sa divenise populariu. Partit'a, carea l'aduse-
se avea lucru usioru, de a-lu aperă in contr'a
stacurilor nemultumitoru. Politic'a esterna, cu
nenumeratele ei invertiture, suciture si resuciture,
ceră ca politic'a inaugurate in România totu prin
poternicu lumii, se se schimbe. Cei ce inaugurate
nou'a politica cu nouu principe se coborira de
pre scena si se urcara antagonistii loru, a caroru
prima staruintia fu de a descredite in facia prin-
cipelui pre partit'a carea l'a adusu si pre prin-
cipele in facia tierei, era tier'a insa-si, pota ca
fora voi'a loru, — in facia Europei. Se publică
cunoscut'a epistola a Domnitorului, spiretele se
esacerbara, se adause celebr'a si scandalos'a causa
Stusbergiana si amaritiunea ajunse la culme, depo-
pularisarea Domnitorului deveni aproape generala.
Situatiunea deveni grea si lucru straordenariu!
Cei ce mai nainte combatuse amarnicu pre apera-
torii principelui strainu, devenira insi-si cei mai
resoluti aperatori ai lui in contr'a celor ce acum
ar dor si scape de dinsulu, la cinci ani dupa ce
ladusese.

Scirile respondite cu tenacitate despre voin-
t'a de abdicare a Principelui, noi nu am luat-o

de bani buni, ci din capulu locului am presupusu,
ca aici este era unu jocu politico, deresu cu mana
lunga, pentru a se face pressiune a sup'r'a tierei,
său d'a se face „trebsiore“ a se inchia „tocmele“
politice intre poternicii dălei, vedi bin'e pre soco-
tel'a bietei Romanie. Jocul politico alu poterilor
straine si mai alesu a celor invecinate inca au
trebuitu se contribue multu, forte multu, la chao-
tele ce se incinse preste tota România. Furtuna
parea aprope d'a se descarcă. Acusi Turculu pa-
ganu cu 20—30 de mii ostasi, acusi Muscanulu
ortodoxu, cu de doue ori atâta mli, se preambluau
prin diurnalele nemtiesci, gat'a a naval în patri'a
Romanilor, cari bietii nu amenintau si nu ame-
nintia nimenui. De unde acestea? Pentru ce?
Celu ce va resolve a dou'a intrebare, va da totu-
data respunsulu si la prim'a. — Domnitorulu nu
se duce, remane, avendu buna sperantia d'a se
poté complană tote neintiegerile; — Turculu,
său Muscanulu se intre? Neci pomana! Astfelu
variara scirile diurnalelor nemtiesci (acum'a prin
acestea si a nume prin celea prussianesci se ma-
nifesta politic'a Europei, adeca a Tiarilor). Dar'
dupa dissolvarea camerei romane, coalitiunea ca-
pilor de partite, potentiat'a agitatiune si estensi-
unea ei preste tota tier'a, prin tote mediulocle ce
da libertatea, si a nume libertatea pressei si a intru-
nirilor, insuflara ingrigire guvernului porntu pe
calea reactiunii si cu tota pressiunea ce se eser-
cita in intrulu tierei, ne fiindu inca siguru resul-
tatulu ofstatu, se cerca era-si pressiunea esterna,
de aici faimele improspetate despre reinviiatele
20—30 mii ostire turcesca, gat'a d'a spulbera pre
toti alegatorii din România daca nou'a camera
nu va plinu tote pretensiunile regimului, bune re-
cum voru fi. — Adeverulu inse este, ca neci
Turculu neci Muscanulu n'a declarat neci candu
si nimenui ca ce au se faca ei la cutare si cutare
casu, cu atâta mai pucinu a potutu declarat vo-
intia d'a interveni cu armele. daca nou'a camera
nu s'ar invol la schimbarea, adeca calcarea con-
stitutiunii intentiunata de regim. Pressiunea
dara s'a facutu si se face cu multa dibacia si in
totu modulu. — Prin diurnalele din România
cerculase unu programu care s'a fi facutu in
cas'a lui Grig. Sturza, la Iassi, si se pretindea
ca personele cari au participatu (din astă numitul
partit' alu „Albiloru") la acea intrunire, ar fi de-
cisul restringerea libertatilor garantate prin consti-
tutiune, — acăstă scire, său mai bine acestu pro-
gramu tindu a lu deminti „partitulu luminat“
precum se numesce pre sine acea intrunire din
cas'a lui Sturza, in diuariulu Iassianu „Echoulu
Muntiului“ si rectifica programulu carele cuprinde
urmatoria declaratiune de principie votata in
acea adunare de partitulu luminat si liberalu:
„In facia grelei situatiuni in care se afla tier'a,
subscrissii au convenit a formá una societate po-
litica si ne obligamu pre onore a colueră cu tote
mediulocle legale la im bun etat firea
si reformarea institutiunilor
nostre pre calle a constitutiunii
nala cu sustinerea tronului si a stabilității di-
nastiei si cu manutienerea celor patru libertăți
fundamentale: Libertatea in vestiamen-
tului, a con sciintiei, a pressei si
a intrunirilor.“ In nr. v. vomu da pa-
narea nostra in asta privintia si vomu esprime
dorintiele nostre ca romani facia cu situatiunea
presenta a Romaniei.

Et horum meminisse juvabit.

In an. 1842, cu ocasiunea candu magiarii
feudali in diet'a Transilvaniei crease art. de lege
despre introducerea limbei mag. chiar si in bese-
ricelle rom. fericitulu metrop. Aleșandru St. Siu-
luti u, atunci vicariu foraneu Silvaniei, provocă
clerulu rom. de ambe confesiunile si prin elu nati-
uniunea intrega, la pasi solidari. Avendu norocirea
de a poseda una copia fidela de pre acelu actu de
provocare, cu placere lu dămu publicatii si, bine
ca actulu insu-si vorbesse mai pre susu de tote,

Pretiulu de Prenumeratiline:
Pre trei lune 8 fl. v. a.
Pre sieso lune 6 " " "
Pre anul intregu 12 " " "
Pentru România:
prea. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
" 6 lune 16 " = 16 " "
" 3 — 8 " = 8 " "

Pentru Insertiuni:
10 or. de linia, si 30 or. taxa tim-
bra pentru fiecare publica-
tione separat. In locul deschis
20 or. de linia.
Un exemplar costă 10 cr.

Dreptu aqueea, fiindqua ardet Ucalegon, et periculum est in mora, avendu prea onorat'a Domnia Ta, nu numai quā vicariu episcopescu, si quā decanu, a privegea pentru binele religiei si alu culturei nationali(cesti), officiose si fratieste am voia a te queră si te rogă, quā precum eu despre partea mea quā vicariu si decanu voi face, asiā si prea onorat'a fr. Ta prea luminatulu domnu Episcopu sē-lu rogi si sē queri, quā:

In obiectulu aquest'a atingindu-se lucrulu de tot'a natia romanescă si de ambe religie resaritului, prea luminatulu dom. nostru Episcopu, fere zabava sē se intielega cu quelalaltu prea luminat domnu Episcopu romanu de la Sibiu, si, fiindu periculum in mora, au prin deputati, au insu-si in personele sale (que ar fi mai bine,), au bateru prin o suplica la Thronulu Majestatei sē se rōge, quā articolulu di(a) etei de acum pentru introducerea limbei magiare in biserici si in chartile bisericesti romanesti sē se milostivesca a nu-lu sanctionă(luf), qui quā unu prea bunu domitoru si parinte sē se milostivesca a ascultă in treab'a aqueasta antīu si rogarea si reflexia natiei si a clerului romanu de ambe părțile, qua jure naturae et publico gentium niqui o natie quel'a jus nu pota ave, cā la queialta natie fere voli'a ei, usulu limbei sale de natura si de Dzeu datu, sē-lu pota cu poterea — via facti — fere de a ascultă et alteram partem, si fere voli'a ei a schimbă si a o obtrude(luf) mai cu séma in cultu divino, limba straina, spie care sfersitū sē se roge.

2. Quā sē nu pota quineva iscodi aquelu prepusu, precum doar' nat'a nu are scire de rogarea si reflexiile, que se voru asterne sanctitei Majestatei sē se milostivesca a dā imperatesca facultate ambiloru Episcopi, quā sē adune unu seboru mixt-religionario-nationalu d'in deputatii clerului si ai nobilitatei si nenobilitatei romanesti, la quare aquestea pregatiri, dupa opinia mea, sē fie: a) Episcopii prin circulariu in tota tierr'a sē vestesca obiectulu seborului, quare sē nu fie altu, dequat, despre limb'a, existente nati'a si cultur'a nationale si bisericilor nostru; dupa vestirea acestui obiectu, b) feste care parochu cu poporulu seu se consulta(luesca) si apoi, alegandu duoi deputati d'in betranii satului, unulu d'in nobilitate (de va fi in satu, de nu, ambii d'in nobilitate), altulu d'in nenobili cu conclus(m)ulu seu si cu parochulu locului sē se duca la seborulu protopopescu, aici iara cu toti consultandu-se sē alega d'in clerulu tractului duoi si d'in nobilitate si d'in nonnobilitate, iara duoi quare voru fi mai de frunte si mai alesi in tractu, quari cu protopopulu si cu deputatii clerului tractului sē merga la seborulu que el mare in Blasius spre consultatie de comunu. Mi-aducu aminte, qua atunci quand Episcopii natiei au alergatu cu instantie in treab'a natiei la tronu, quā sē pota pre Episcopi a-i aduce in invidie si in asupri, au publicat si au scrisu si la Majestate, qua aqueea e numai factulu neodihniirii unoru-a d'in cleru, nat'a nu scie de aqueea nimica — dreptu aqueea dara de se va face asiā precum mai susu am disu, subt aquestu prepusu nu potu cadé Episcopii seu clerulu, qui a vedé Majestatea in rogarea aqueea voli'a de comunu a tota nat'a. — Despre alta cu osebitu onorou fratiescu remanu alu prea onoratei fr. tale, — Siumleu, 18. martie, 1842, — credincios in Christosu frate Alexandru St. Siulutiu m. p. vicariulu Sylvaniei.

Camer'a representantiloru Ungariei.

Siedint'a de la 13. maiu, 1871.

Presedintele Paulu Somssich deschide siedint'a la 9 ore a. m. — D'in partea guvernului sunt de facia ministri: Ios. Szlávy, c. Georg. Festetics si Stef. Gorove.

E O I S I O R A.

Adio la Bolintinému.

Se dedica tuturor diuarielor romane.

Nénduplecăt'a cossa a mortii e né'avinsa;
Stă gat'a sē abata unu langedu muritoru;
S'apropie momentulu; a vietiei lampa-i stinsa;
Sciint'a nu mai pota sē-i dē vr'unu ajutoriu!

O catu de tristu spectacolu se'nfacisieză-aice,
Candu Musele stău inca la capatailu seu
Si Armonia pare cā 'n siopte inca-i dice:
Poete, canta-mi inca, — tu esti alesulu meu!

Dar' geniulu dorerii asupr'a lui apesa,
Totu un'a cāte un'a semfrière-i rapindu:
In creerii lui scurma si far' de voce-lu lasa
Unu corpul inertu, viu inca si ne'ncetatu morindu!

Te duci, Bolintinene, acolo unde pota
Te-astépt'o fericire ce-aicea n'ai afiatu!
Dar' iē cu tine ore si visurile-ti tote
Si-a patriei iubire, idolu ce-aj adoratu?

Altarulu Armoniei cui lasi de mostenire?
Frumos'a Elegia, creatiunea ta,

Dupa cetirea si verificarea processului verbalu alu siedintei precedinte, deputatii Eduardu Zsedényi, Franciscu Hoós, bar. Ios. Wesselényi, cont. Emericu Mikó si Mauritiu Wahrmann presinta mai multe petitiuni, cari se trecu la comisiunea petitiunaria.

Colomanu Sz 611 pune pre biroulu camerei raportulu comisiunii financiare, privitoru la mai multe proiecte de legi. — Raportulu se va tipari si tramite la sectiuni.

Daniilu Irányi spune, cā camer'a a decisu innainte de asta cu trei septembra, a tramite la sectiuni projectul de lege despre libertatea religiunaria. De atunci incoce sectiunile au deliberat una multime de proiecte guvernamentali si proponeri private, numai projectul de lege despre libertatea religiunaria nu. De-ora-ce inse, dupa scirea oratorelui, sectiunile nu sunt indreptatate a pune, dupa placu, la una parte obiectele cari li s'au transpusu prin conclusele camerei, oratorele invita pre presedinte a admonia sectiunile, cā sē respecteze conclusele camerei. Mai departe presedintele sē invite camer'a magnatilor a pertratat una-data projectul de lege despre stergera pedepsei corporale.

Presedintele dice, cā va admonia sectiunile cā sē respecteze conclusele camerei; nu crede inse cā ar' fi de competenti'a sa, fora de insarcinarea camerei repres., a provocă pre membrii camerei boiereschi, cā sē iē la desbatere vre unu projectu de lege.

Col. Ghyczy nu crede a fi consultu cā projectul de lege despre libertatea religiunaria sē se iē acum la desbatere — cu tote cā ar' fi de dorit, — cā-ci ministrul Pauler au declarat in sectiune cā nu pota spune inca resolutu daca primesce seu ba projectul antecesorelui seu. Sesiunea se inchiaia in trei dile si nu se poate crede cā unu projectu atat de momentosu sē se pota penitrat intru unu tempu atat de scurtu, deci roga pre D. Irányi cā sē faca propunerea cu incepitul nouei sessiuni.

Eduardu Zsedényi se vedea necessitatua a interpellă pre presedintele camerei, daca intru adeveru sessiunea acēst'a are sē se inchiaia in 17. maiu, seu numai mai tardi; cā-ci, fiindu-că obiectele pertractate, ce e dreptu, in sectiuni, inse nedeliberate de comisiunea centrala a sectiunilor, nu se potu trece in sessiunea venitoria. In carea se voru alege sectiuni noue, ci ele trebuie pertrataate de nou, e de lipsa, cā si sectiunile sē-si imparta lucrările conformu acestei imprejurări, pentru cā sē nu se ocupe cu obiecte, cari nu le pota delibera in acesta sessiune.

Presedintele dechiara, cā pana acum'a n'a primitu nici una arestare oficiale, cum-că inchiderea sectiunii, defisita de mai innainte pre 17. maiu, s'ar' fi prelungita.

Eduardu Zsedényi doresce cā presedintele să cera de la ministeriu informatiuni sigure despre inchiderea sectiunii, de-ora-ce camer'a nu poate fi lasata in nesiguritate, cu privire la aceasta cestiune. (Aprobare generale.)

Dupa ace'a camer'a trece la ordinea dilei, si continua desbaterea speciale a supr'a projectului de lege privitoru la introducerea tribunalelor de prim'a instantia si a judetielor cercuale, si respective a supr'a §-ului primu d'in acestu projectu de lege.

Dupa una discutiune lunga si viua, la carea participa mai multi oratori, presedintele dechiara terminata desbaterea a supr'a §-ului 1. — In fine mai vorbescu comisiunile guvernului Demetriu Horváth pentru tecstulu comisiunii centrale, si Ernestu Simonyi in favorul propunerii sale, si cu acēst'a

Siedint'a se inchiaia la 2^{1/4} ore d. m.

Siedint'a de la 15. maiu 1871.

Presedintele Paulu Somssich deschide siedint'a la 9 ore a. m. — D'in partea guvernului sunt de facia ministri: Pauler, Gorove, Szlávy si Tóth.

Idill'a, Pastoral'a, suavele delire,
Vulcanulu cugetării, cui vrei a le lasă?

Devotamentulu sacru ce-aveai tu cătra tiera
Si cultulu Detoriei spre-a o regeneră,
Acesta sentiri 'nalte, credi tu cā n'o sē pera
D'in inim'a romana, ce-ai vrutu a innaltă!

Caletori'a asta ce vrei a intreprinde
E o fatalitate, seu este vin'a ta?
Cei ce remanu in urma-ti n'au dreptulu a-ti pretinde
S'a-dice: mai stai inca! stai! nu te departă! ?"

Dar' nu! Pleiade mandre eternu stralucitorie
In regiuni sublime te-astepta cu viu doru,
Si Musele-ti prepara cununi neperitorie
Si vesele uréza sosirea ta in choru!

Te-astepta Vacarescii, Carlova, Momulénu,
Negrutiu, Sichlénú, Donici, Conachi, Boldimanu,
Stamate, Chrisoverghi, Assaki, Muresianu,
Panu, Deparatianu, Aronu si Fabianu . . .

Ce lume, Domne Sante! Ce spirite frumose!
Ce umbre colosalu in drumulu teu voru stă!
Si noi, gelosi de tine, cu melodii duiose
Cantăm de mai 'naite apoteos'a ta!

Dupa verificarea procesului verbalu alu siedintiei treceute, ministrul internalor, Vilhelmu Tóth, incunoscintiea pre presedinte prin una epistola, cā a numitul pre deputatul c. Victoru Zichy - Feraris comite supremu alu comitatului Pest'a. Totu odata numitul deputat si-depune mandatulu. Se va publica alegere noua in circula respectiva. — Dupa acea presedintele anuncia mai multe petitiuni, cari se trecu la comisiunea petitiunaria d'impreuna cu petitiunile presintate de deputatii Sav'a Vukovics, Sigismundu Popu si Macs. Ürményi.

Ferdinandu Eber interpelleaza pre ministrul pentru aperarea tierii in privint'a reformării radicale a sistemului de incuartirare a trupelor. — Se va comunică ministrului concernint.

Mac. Ürményi pune spre biroulu camerei raportulu comisiunii petitiunarie despre petitiunile cuprinse in registrul 45. — Se va tipari si pune la ordinea dilei in siedint'a de sambata, 20. maiu.

Ernestu Simonyi intreba pre ministrul internalor, daca are de cugetu a respunde fara amânare la interpellatiunea sa, facuta cu privire la turburările lucratilor. — Se va comunică ministrului concernint.

Dupa ace'a camer'a trece la ordinea dilei: continuarea desbaterei speciale a supr'a projectului de lege despre introducerea tribunalelor de prim'a instantia si a judetielor cercuale, respective a supr'a §-ului 1 d'in acestu project.

Dupa ce mai vorbi rapportorele comisiunii centrale, Emericu Hodossy, in favorul acceptării §-ului d'in cestiune, la cererea a două-deci de deputati din stanga, se face votare nominala, alu carei-a rezultat este urmatorul: d'intre 401 deputati verificati, 192 votara pentru, si 127 contră; 81 deputati fure absinti; presedintele s'a abstienut de la votu; prin urmare §-ulu 1, care da mană libera guvernului d'a statori dupa placu resedintele tribunalelor de prim'a instantia si a judetielor cercuale, s'a primitu cu una majoritate de 65 voturi. — Cei-a-lalti 9 paragrafi se admisera nemodificati, si asiē propunerile deputatilor Ernestu Simonyi si Ignatiu Hajdu, facute la acestu projectu de lege, cadu de sine.

Urmă raportulu comisiunii essaminatorie de societatea privitoru la socotelele camerei de la 1. iunie pana la 31. iuliu 1870. — Se iē actu despre elu, si cassariului i se dă absolutoriu.

Se pune in desbatere projectul de lege despre institutul ungurescu de creditu fonciariu, si se primesce cu putine modificatiuni.

Presedintele spune, cā a intielesu in modu oficialu cum-că sessiunea presinta a camerei se va inchiaia in 17. maiu. Dreptu-acēa propune, ca camer'a sē nu iē la desbatere alte obiecte noue, ci sectiunile sē-si termine lucrările; cā-ci, daca nu le voru termină pana la inchisarea sectiunii, tote ostenelelor voru fi in daru, de-ora-ce in sectiunea cea nouă obiectele remase nedeliberate trebuie se discute de nou. (Aprobare.)

Siedint'a se inchiaia la 2 ore d. m.

Raportulu

comisiunii pentru arondarea cercurilor electorale si a protopresbiterelor.

Venerabile Sinodu archidiocesana!

Comisiunea subsemnata, carea in siedint'a 3. a sesiunii sinodale d'in anul 1870., Nr. protocol. 21, fu insarcinata cu arondarea cercurilor electorale d'in archidiocesana in siedint'a 2. a sesiunii presinti, a primitu insarcinarea, a elaborat unu projectu si in privint'a arondarii pro-

Dar' daca ti se face de Sorta parte drepta
In sfer'a departata de globulu pamantescu;
Si daca Pantheonulu, locasiulu ce te-astepta,
Nu este-asiē de parte Tatului celu cerescu;

Atunci adu-ti aminte, poete neuitate,
De patri'a romana ce 'n vietia-ti o iubias:
Te roga sē-i accorde unu traiu in libertate,
Ca sē ajunga mare, asiē cum o dorias!

Zizan'a, ce sapa tulpin'a ei, sē péra;
Concordia sē vina pre toti a ne'nfrati;
Patriotismulu sinceru sē se desvolte 'n tiéra
Si ambitiunea orba sē nu pota domni!

Acēsta tiéra mandra, abiē venita in stare
Sē aiba nume 'n lume, si nume laudatu,
Sē cadia d'in marire? s'a junga la perdiare?
O, asta nu se pota; ar' fi peccatu, peccatu!

Caletoria buna, confrate 'n poesia!
Primesc' asta ghirlanda senina fruntea ta!
O suvenire dulce cantarea mea sē-ti fia,
Ca florea Musei tale, ce-i dicu: Nu-me-uită!

1871. martiu 26.

G. Sionu

topresbiterelor archidiocesei noastre in sensulu concluselor congresuali d'in anulu 1870, Nru. protocol. 157, are onore a substerne alaturea sub %. operatulu seu in obiectulu d'in urma.

Comisiunea, petrunsa de insemetatea cea mare, ce are arondarea protopresbiterelor pentru administratiunea bisericăsca, a luat in seriōsa considerare si apretire obiectulu ce i s'a incredintatu si s'a nevoită a corespunde dupa potintia decisiunilor sinodali si congresuali. Cu tōte acestea inse n'a potutu scapă d'in vedere, că arondarea protopresbiterelor nu este unu ce, care sè se pōta stator dupa o singura norma, ci d'in contra este unu productu, ce resulta d'in concursulu mai multor factori esentali, cari toti merita considerare si fără daune sentibili nu le potu ignoră.

De aceea comisiunea, ori cătu de multu a apretiuitu decisiunea congresuale susu citata, si s'a adoperat a lucră in conformitate cu dins'a, totu-si n'a potutu duce la deplinire dupa litera cuprinsulu ei, si marturiscese fără reserva, că a compune protopresbiterale in archidiocesa d'in numerulu de căte 25,000 pāna la celu de căte 40,000 suflete i-a fostu preste potintia, d'in contra a fostu constrinsa a luă calculu de midilociu dela 20,000 pāna la 30,000 suflete, ba in căte-va locuri chiaru si dela numerulu acestu-a s'a vediutu indemnatum a recede. Acēst'a provine parte de acolo, că natur'a cea muntosă si delosă a Transilvaniei de regula nu permite formarea de cercuri mari cu complexe de poporu mai insemetate, ci aici tienuturile sunt normate si detiermurite naturalmente prin ductulu muntilor si cursulu riurilor, parte de acolo că comunele singuratiē mai in tōta archidioces'a, dar' cu deosebire in părțile de midilociu si media-noptiali ale tierei sunt atât de amestecate cu comune besericesi de alte confesiuni, incătu, daca s'ar fi facutu arondarea protopresbiterelor preste totu fără privire la acesta imprejurare, avunci unele protopresbiterale, pentru de a ajunge numerulu de suflete recerute prin lege, aru si luat nisce dimensiuni estra-ordinarie, cari aru si ingreuiatu fōte multu, ba aru si facutu aproprie impossibile o administratiune usioră si regulata.

Deci dara avendu in vedere :

1. Interesele si trebuintele clerului si poporului nostru creditiosu d'in archidiocesa,

2. Efectuirea unei arondări cătu se pōte mai naturale, mai simple si mai corespondintore impregiurărilor noastre faptice,

3. Considerandu dupa potintia si ecuilibrul intre protopresbiterale singuratic, si

4. Tōte aceste aducandu-le in combinatiune cu conclusulu Maritului Congresu națiunale-besericescu d'in anulu 1870, Nr. protocol. 157,

Comisiunea, cu ajutoriulu protocolelor oficiose ale protopresbiterelor archidiocesei pre anulu 1870, a elaborat projectul seu de arondarea protopresbiterelor pre basea impartirii de asta-di a archidiocesei, si schimbări, resp. reductiuni a facutu numai acolo, unde impregiurările de mai susu au demandat său celu putienu au permis reductiuni.

Inse, fiindu-că de o parte s'a potutu intemplă preusitor, ca acestu projectu, elaborat fără midiloci de ajunsu in terminu de putiene dile, in un'a său alta parte a sa sè fia neexact si defectuosu, ér' de alta parte este o recentia a vietiei noastre constitutiunali besericesci, ca si protopresbiterelor si, prin ele, comunei besericesci singuratic sè li se dēe ocasiune a se pronunciā a sup'ră unui obiectu atât de momentosu : Comisiunea si-jă voia a propune totu deodata, că Ven. Sinodu archidiocesana să binevoiesca a decide :

Projectul comisiunei sinodali esmisa pentru arondarea protopresbiterelor se transpune consistoriului archidiocesana, că, punendu-lu sub tipariu, sè-lu imparteșiescă Sinodelor protopresbiterali, spre a-si dā parerile a sup'ră lui atât in generale cătu si in speciale in ceea ce privesce cerculu respectiv cu comunele tienetorie de dinsulu, si apoi pre basea datelor cascigate sè compuna d'in partea sa unu projectu completu despre arondarea protopresbiterelor, si sè le asternă celu mai de apropie sinodu archidiocesana spre aducerea decisiunei finali in acestu obiectu.

Totu de odata comisiunea crede că aru si consultu, daca pentru incungurarea neintielegierilor, ce s'ar poté nasce la desbaterea acestui obiectu in sinodele protopresbiterali, Ven. Sinodu inca in sessiunea presinte aru enunciā, că arondarea acēst'a se va pune in lucrare numai dupa ce in sinodulu eparchiale venitoriu se va stabilī in modu definitiv, si si atunci numai incătu d'intru unu protopresbiteratu s'ar luă numai căte-va comune său unde incorporarea se pōte face fără dificultate, ér' in ceea ce privesce desfintarea vrē-unui protopresbiteratu, acolo arondarea se va face numai successive, adeca devenindu vacante atare protopresbiteratu.

In fine, cătu pentru arondarea cercurilor electoralni, comisiunea, de-si dupa invitatia prima d'in partea ven. Sinodu archidiocesana d'in a. 1870 s'a ocupat si in generale si in speciale cu acestu obiectu, totu-si nu a afisat de bine, a substerne ven. Sinodu operatulu in acēst'a causa, ei opinēza, că, standu arondarea cercurilor electoralni in strinsa legatura cu arondarea protopresbiterelor, aru si a se amenă pāna dupa arondarea protopresbiterelor, rema-

nendu in vigore pāna atunci dispositiunile Vener. Consistoriu archidiocesana d'in a. 1870, Nr. Cons. 18.

In fine, cătu pentru petitiunile intrate la Ven. Sinodu archidiocesana d'in partea mai multor comune in cau'a ingremiarei loru la cutare protopresbiteratu, acelea, fiindu superate prin projectul de arondarea protopresbiterelor, aru si a se transpune Consistoriului archidiocesana spre resolvire.

,Tel. Rom.“

Poetulu Bolintineanu.

Foiele d'in România publicara pre rondu unu apelu către toti romanii bine-sentitori, că sè grabesca a concură la una loteria, la care s'a pusu mobilierul si bibliotec'a poetului Bolintineanu, care este cadiutu in asiē slabitiune de corpul si de sufletu, incătu nu mai este nici una speranța de a-si mai recascigă vreodata fortile perduite, si acum jace de mai multu tempu in cas'a amicului seu Zane, unu barbatu cu familia numerosa, care inca nu se bucura de vre-unu favoru alu sortei. — Unu biletu de loteria costa 5 lei noui si se asta la redactiunea „Trompetei Carpatilor“ in Bucuresti. Apelulu mentiunatu inchiaia cu pasagiu urmatoriu : „Frumosu suveniru, in fia-care casa de romani, unu scaunu, una mesa, unu obiectu ore-care, cu care s'a servit poetulu, pre care a tîntit poetulu in vigore sa, care a servit poetulu spre reflectare la nevediute ! prefoasa carte in ori-cé biblioteca, unu volumu d'ia bibliotec'a Bolintineanului, in care a foiletat elu, unde a notat u elu, de unde si-a trasu elu una ideea in laboratoriul seu, spre a scoce d'intr'ins'a acele imagine viue, acele sentimente profunde de dorere său de inaltiere de inima, cu care poetulu Bolintineanu captivă pre lectorii sei.“ — Frumosu, dar' tristu si dorerosu suveniru acestu-a, pentru fia-care inima romanesca, de a sci, că Bolintineanu, fal'a națiunii romane, a trebuitu să ajunga nesce dile atât de amare, si că singurul mediu-locu, pentru alinarea suferintelor sale, a fostu sortirea si impartirea a celui mai scumpu si mai pretiosu tesauru alu seu.

Iu legatura cu acēstă tragică impregiurare reproducemu aici dupa „Sté'a Daciei“ urmatorija interesanta visita a dlui G. H. Grandea la poetulu suferindu :

Una visita la Bolintineanu.

„Inainte de a intră in camer'a unde jaceă, am statu căte-va momente, că sè-mi preparu sufletulu pentru spectaculu infioratoriu, la care me acceptămu.

„Am intrat. L'am vediutu, stinsu, vestedistu, abatutu, tremurandu si abié tienendu-se pre-o canapea. O femeie i prepară medicamentele pentru braciul, care si-lu scrantise intr'o d' candu a voită să se scole singuru d'in patu.

„Cum me vedi, zimbă cu acea dulcetia, care a far-mecutu pre căti l'au cunoscutu. Mi-a intinsu man'a descarnata. Eră rece. Am sediutu pre unu scaunu in fața lui, dar' uitandu-me in josu. Nu aveam curagiul să me mai nitiu in ochii lui. Pare că remuscarea, ce România va semătă intr'o d'f, se contrase in sinulu meu. Erăm umilitu de umiliarea societății.

Me intrebă noutatile dilei. I spusei lucruri, cari sè nu-lu turbure. Mi-vorbă despre scerile mele, despre novel'a Fulg'a, că cum ar' fi citit-o in ajun, si me indemnă să nu me descuragiedu de nepasarea lumiei pentru literatură. — „Se radica o generatiune, — dîse elu, — care va sci să ne pretinesca.“ Apoi, dupa căte-va minute, in cari elu cugetă, era eu mi-sorbiāmu plansulu, urmă : „Nu sciu, Grande, daca ti-am aratat nisce poeme orientale, pre cari le-am versificat in frantișesc. Le-am numit : Les pelerins du Bosphore si le-am dedicat...“

„Aci tacu si clatinandu capulu cu dorere, adaugă cu o nobila modestie : „Scii cătu am scrisu si eu pentru acēstă tiéra !... Este adeverat că n'am scrisu nimicu perfectu... Nu m'au ajutat nici circumstantele, nici talentul... Orientu ince, totu am contribuitu si eu cu ce-va la luminarea poporului... Candu a fostu că sè fu resplatit pentru putienulu ce am facutu, nici unulu d'in acēstă, cari se numiau amicii mei, n'au radicatu vocea că sè-mi apere dreptulu. Au radicatu-o ince, pentru că sè dēe recompensa națiunala unei femei perduite, unei mesaline. De aceea am dedicat si eu colectiunea Sultanului !“

„Dulce si naiva resbunare !

„Vedindu că vorbă lu fatigă, m'am scolat cu că plecu. M'a rogat sè-lu visitezu mai desu, si a amintit u epoca canda m'a cunoscutu : „Erai unu copilu sfitosu, dîse elu, dar' grasu si rumenu. Acum te-ai uscatu si tu. Dar' eu, dar' eu !...“

„N'am plecatu, am fugit ! Si adi me intrebă : O națiune care si-resplatesce astu-felu pre cei mai iubiti tii este ore demna de viață, este ore demna d'a se numera intre cele-lalte națiuni ale lumii ? Nu, si ea va perf !

— G. H. Grandea.

Prioritatea romane. Reprezentantele comitetului d'in Breslau pentru a opera-re intereselor proprietarilor de obligatiuni romane, dr. Friedensburg, avu dilele trecute una convorbire cu Strousberg, despre carea relatēza urmatoriele: Dlu dr. Strousberg mi spuse, dice Friedensburg, că a inceptu negociațiuni cu

guvernulu romu, pentru că, in urire cu acestu-a, sè lucre in favorulu proprietarilor de obligatiuni. Negociațiunile sunt aproape de inchisire, si nu incapse neci una indoiela despre rezultatul favorabilu alu acestei tratări, de cum-va in România nu voru intreveni evenimente politice neprevideute si neasceptate, cari sè nimicăsca tōte lucrările de pāna acum'a. Essentia acestor negociațiuni o formăza planulu, că, in locul obligatiunilor de asta-di ale călii terate, sè se emitta papire vōne cu dobande mai mici, in favorulu carorū-a, afara de calea ferata, voru avé a se pemoră inca si dominie cele numerose si pretiose ale Romaniei, si pre langa acea se voru mai luă si mesure, pentru a asigură pre proprietarii contră veri-carei daune. Dlu dr. Strousberg refusă a se demite in detaiurile planului cu acea observatiune, dupa mine, correcta, că comunicarea loru va potē avé urmări daunose pentru successulu intregei opere. Pro cătu tempu voru dură aceste negociațiuni, dr. Strousberg nu tiene de oportunu inceperea altor pasi, sp. es. formarea unei societăți de actie pentru primirea căilor ferate romaneschi; la casu inse candu nu s'ar realiză planulu si candu n'ar succede negociațiunile cu guvernulu romanu, dlu dr. Strousberg a promis a face, in contielegere cu proprietarii de obligatiuni, toti pasii, c. ri voru fi accomadati pentu promoverea intereselor loru, si cu privire la acesti pasi se va pune in comunicatiune cu ei, respectiv cu comitetul lor. Cu acēstă ocasiune dr. Strousberg accentuă, că ar' fi in totu casulu de dorit, că proprietarii de obligatiuni sè se intrunesca intr'unu comitetu, că-ci numai estumodu e possibile a cunoșce vointia proprietarilor de obligatiuni cu privire la pasii ulteriori. De-si dlu dr. Strousberg a refusat de repetite ori a se lasă in detaiuri, totu-si modulu vorbirei lui m'a facutu să cred, că elu, atât in interesele proprii bine intieles, că si in ale proprietarilor de obligatiuni, va aperă cu energia drepturile loru, si că i va succede a scuti proprietarii de obligatiuni de daune mari. Aci voiesc a mai aminti, că, dupa impartesirea lui, mai esiste inca unu fondu de constructiune pentru căile ferate romaneschi — d'intre cari 69 mile sunt degăză gat'a si date comunicatiunii —, si că dlu dr. Strousberg e resoluta a-lu retinē pentru proprietarii de obligatiuni.“ — Relativ la aceste descoperiri, diuariul vienesu „Tagespresse“, d'in care imprumutaramu strelle de mai susu, face urmatoriele observatiuni : „Afămu, că doct. Friedensburg reprezinta mai multu pacea de cătu interesele committentilor sei. Proprietarii de obligatiuni sunt creditori indreptăti, si Strousberg trebuie să fie dreptu facia de ei, totu-un'a cum va găta cu guvernulu romanu. Cum stău asta-di lucrurile, inainte de tōte se intentiunea reducere dobanelor si dupa acea cererea unui imprumut fortatul de la proprietarii de obligatiuni, ale carui-a interesu de sigură era nu se voru plati. Alta versiune spune, că se facu preparatiuni pentru a luă de la concessiunari construirea altăriora si esplotarea căilor ferate, si că guvernulu are intenția a luă in măna sa terminarea si construirea altăriora a intregei linie, pentru ce proprietarilor de obligatiuni li se voru dă, in locul obligatiunilor de pāna acum a căilor ferate, obligatiuni romaneschi de statu de căte 8 percente, si a numit u dupa una versiune comunica cu noi, pentru către trei obligatiuni de căi ferate voru capeta dōue obligatiuni de căte 8 percente, si pentru că cinci obligatiuni a căilor ferate, trei obligatiuni de statu de căte 8 percente, cea ce dupa, starea actuală a impumulului romanesc de 8 percente, ar' correspunde pentru proprietarii de obligatiuni d'in casulu d'ant'ain cam la unu cursu de 60 percente, ér' in alu douilea la unu cursu de 54 percente. Precum ni se comunica, pentru intreg'a asacere se intereseaza una casa insemnata d'in Francofortu, carea probabilmente a luat supra-si cascigarea banilor pentru guvernulu romanu, si se dice că ea s'ar afă degăză in posessiunea banilor necessari pentru platirea cuponelor espirate in 1. ianuarie.

VARIETATI.

* * (Multi umita publica.) Daca celu ce sufere fome si sete e detorul a multiunui celu-a ce i tinde pane spre a-i mulcomi fomea si beutura spre a-i alină setea : multu mai vertosu acelul-a care sufere fomea si setea spiretuala a inveniaturi si a scientiei e detorul cu multiunia celu ce vine a-i tinde acestu nutrementu salutariu, datatoriu de viață, alu inveniaturi. — Si eu vinu a-mi imprimi una detorintia placuta, aducandu prim acēstă multiunia publica DDloru redactori si Proprietari ai interesantului diurnal „Revista scientifică“ pentru că, considerand lipsa de midiloci materiale, binevoira a-mi dă gratuitu unu exempliaru d'in intregu cursulu anului I. alu importantului DDloru sale diurnal. Gherla, 12. maiu, 1871. Nicolau F. C. Negruțiu, teologu.

* * (Teatrul romanu.) Ministrul de interne a intarit statutele Societății pentru fondul de teatrul național romanu cu observare, că presedintele Societății are de a aretă la antistătia orasului respectivu tienerea adunării anual, ér' comitetul, avandu locuința in Pesta, stă sub inspectiunea magistratului de aici.

* * (tribunalul de arbitri), numita spre a resolve cestiunea cuponului Strousberg in România, si-a datu sentința, declarandu că, dupa testulu concessiunii, plată cuponului cade in sarcină lui Strousberg.

* (Mandatul imperativu si alegere liberă.) D'in Oradea-Mare ni-se scrie: „SS. Parintele Eppu Iosif Pap-Szilágyi incunoscintiandu prin cerculariu clerului diecesanu mortea fostului canonico-rectoru Ionu Popu, care totodata fusese si membru la consiliul scol. comitat., recomenda cu asta cale clerului in modu imperativu că se alege de membru consiliului scol. pre D. can. Ionu Sabău, pre care SS. Parintele Eppu in cercularulu său — dandu una gramada de laude preste din insulă — lu tienă că alesu respectivu ca denumitul acelui postu, la care, dupa opinionea clerului diecesanu, chiaru asié de pucinu e chiamatu că si la rectoratul Seminariului. Noi inse credem că clerulu, ca totdeauna, asié si asta data va scă alege, nu dupa comandul eppului, ci dupa convictiunea sa si sperămu că D. Iustinu Pop fiu va fi alesu, că celu mai chiamatu si mai meritatu, in asta privintia, dintr-preutii diecesani.“ Iuliu Publiu, — (Ne mirămu multu că SS. Par. Epp., dupa atâta patianie, totu nu vre se slabescă cu pressiunea „archierescă“ că si candu n'ar vre se credea in maturitatea clerului său. Ore nu ar fi chiaru pentru SSa. a lasă, voia libera, neinfluentiata clerului, de cătu a intempiu nou afrontu ne alegandu-se celu cu recomandatiune „imperativa“. Red.)

* (Serbare a dîleii de 3/15 maiu in Pest'a,) Coloni'a romana d'in Bud'a Pest'a, — acesta oasa mica, dar plina de vietia si potere romanesca, in mediu-locul desertului maghiarescu, — inca si-a impletit sacr'a detorinti'a facia cu memori'a dîlei de 3/15 maiu d'in a. 1848, dî, in care poporul romanu reinviat, s'a proclamat liberu, indepedinte si autonomu in patri'a sa. Libertate si autonomia fure sublimele idee, pentru cari 40 de mii romani martiri si-versara sangele in lupt'a cu supravietuirii loru seculari; libertate si autonomia natiunale fure devisa altora 40 de mii romani, intruniti pre „Campulu Libertății“ la Blasius d'in tote anghiuurile romanismului; libertate si autonomia natiunale sunt asta-di devisa si credeulu politicu alu romanilor ciscarpatini; pentru realizarea acestei sacre devise se lupta si se va lupta, sufere si va suferi romanulu persecutiunile impilaterilor sei pâna in or'a manturii. — Romanii d'in Bud'a-Pest'a, betrani si tineri, barbati si femei, putieni la numeru, dar inspirati si petrunsi de insemenetatea acestei dile memorabile si maretie, se intrunira la or'a anumita in padurea orasului Pest'a, unde, in cercu familiaru, consecrara memori'a celoru 40 de martiri ai natiunii romane, reînnoira si intarira legatur'a pentru continuarea si perseverarea in lupt'a pentru libertate si autonomia natiunale politica si besericesca. — Petrecerea a fostu solida, solemnă, plina de armonia si de iubire reciproca si dură pâna către 11 ore ser'a. D'intre matronele romane de aici au participat la acesta serbatoria ratiunale onorabile Domne: Hodosiu, Romanu si Stancescu.

* (Bibliografia.) La libraia Stefanu cel mare in Botosani, in Romani'a, se afia de vendiare urmatoriele opere ale nemitorului jureprudente Simeonu Barnutiu: „Dreptul publicu alu Romanilor“, „Dreptul naturalu privat“ si „Dreptul naturalu publicu, cu ecuilibru europeu.“ — Fia-ce romanu care doresce a ave cunoștințe solide despre viet'a juridica a romanilor, si in genere toti cei ce se intereseaza de politic'a natiunale romana, prin aceste ilustre opere si voru satisface tote dorintile loru, si de ace'a neci nu potu lipsi d'in bibliotec'a unui romanu devotatu culturiei natiunali.

* (Anunciu.) Tenerimea studiosa dela gimnasiu rom. d'in Blasius, inainte cu patru ani au infinitat societatea de lectura, si puse totu odata fundamentul unei biblioteci, care pâna in prezente si-a urcatu numerulu bucatilor la noue sute (900), d'intre cari cea mai mare parte le-a procurat d'in veniturile productiunilor, cari se facura in fia-care anu de la infinitarea ei; adeca: prin siedintie publice, concerturi, baluri s. a., totu spre acestu scopu.

Deci membrii societatii d'in anulu curente, că se nu disolve ce'a ce edificara antecesorii loru, in siedintia a VII, tienuta in 11. martiu st. n. 1871, decisera a edă unele piese teatrale pentru immultirea fondului susu numitei Biblioteci. In urm'a acestei decisiuni si a concesiunei d'in partea on. directiunii gimnasiale s'a si facutu mai multe pregatiri spre realizarea acestui scopu. Prin urmare, ni luăm libertatea d'a incunoscintia pre on. publicu, că diu'a reprezentarii acestui teatrul va fi 29. maiu st. n. 1871, adeca a dou'a dî de S. Rosale, in localitatea dñu Georgiu Pop a.

Piesele reprezentatorie voru fi: I. „Domnul ita Rossanda“, drama in 5 acte, de Hasdeu; II. „Nunta tierenescă“, scena natiunale, de Aleșandri.

Sperămu că onor. intelligintia romana, informata si convinsa despre acestu scopu salutaru, nu-i va refusă intreprinderea lui.

Onor. Redactiuni a celoru latte diuarie romane sunt rogate cu tota stim'a, a trece acestu avisu in colonele loru. — Blasius, 8. maiu, 1871. st. n.

In numele societatii de lectura:

Petrutiu, vice-presedinte.

Iuliu M. Montanu, notariu.

Literariu.

O purile lui Caiu Corneliu Tacit u. alu celu mai mare istoricu latinu, traduse de Gavr. I. Munteanu, tiparite sub auspiciole societății academice romane, au esfatu de sub tiparul in Sibiu la Sam. Filtsch (W. Kraft), 8° midiulocu, 39%, cole. Pretilu defisit de către delegațiunea societății academice este numai 2 fl. 80 cr. val. austr., său 6 lei noi, si se poate cescigă atâtul prin librarii S. Filtsch (I. Sprac) d'in Sibiu, cătu si prin tote celealte d'in acesta tiera si d'in Romani'a, era unu numar de esemplare este depusu si la redactiunea „Transilvaniei.“

Venitulu curat, dupa scoterea speselor tipariului, e destinat penitra educatiunea fiului orfanu alu repausatului traducatoriu.

La alte popore, auctorii classici latini si elini, si mai de aproape cei istorici, s'a tradusu si tiparit pâna acum'a de repetite ori.

Credem, că a venitul tempulu, in care se sentim si noi necessitatea traducerei loru in limb'a noastră.

Invitatiune.

Voiindu a edă dône opsiore (Lectiunile lui W. E. Channing de pre inaintarea clasei lucratilor si „Missiunea Preotului romanu facia cu poporul“ etc.) invitasemu pre on. inteligintia romana, ea se-mi tindia mana de ajutoriu intru acesta intreprindere modesta a mea.

Inse de-si am primitu si pâna acum unu numar considerabil de prenumeratiuni si subscrieri, — nu potu a edă aceste opsiore pâna a nu avé, daca nu a mana, baremu ascurate spesele tipariului, — pentru ace'a apelezu d'in nou la sprinbul mare-animosu alu on. inteligintie romane invitandu-o că se benevoiesca a se prenumera său a se subscrive cătu de numerosi la aceste opsiore, pentru a le pot pune cătu mai curundu sub tipariu.

(Se poate prenumera fia-care opu cu 50 cr. v. a., er' cei ce se voru subscrive numai, voru avé de a solvi pretilu la primirea opsioreloru.)

Intelligentia romana e rogata a luă in consideratiune scopulu pentru cara se edău ambele opsiore, care e: de una parte de a inainta poporul romanu impinentindu pre fia-care intelleginte romanu de a lucră d'in respoteri pentru a inainta acea clasa de oameni care e bas'a Natiunei si care ne sustine in lucrul obositului alu manilor sale; er' de alta parte a ajută, dupa potintia, institutiunile nostre natiunali, contribuindu d'in venitulu curat ce se sperădă pentru a adaugera fondului Asociatiunei transilvane pentru lit. rom. si cult. pop. romanu, si pentru alte scopuri filantropice natiunali.

On. DD. Vicari si Protopopi sunt rogati cu tota stim'a că se benevoiesca a circulă prin eparchiele Dloru liste de subscriri pentru aceste opsiore, cari voru pot ocupa unu locu respectuosu in biblioteca fia-carui D. preotu, notariu, docente si a toturor, cari sunt si numai in cea mai mica relatiune cu poporul nostru.*)

Gerl'a 12. Maiu 1871.

Nicolau F. C. Negruțiu,
teologu.

Subscrisulu, deschidiendu-mi cancelaria a avocatilor in Timisoara (cetate, strad'a vienesa, nr. 62, radicatur'a II), am onore a me recomenda onoratului publicu romanu atâtul in afacerile juridice, cătu si in ori si ce alte afaceri, cari se tienu de sfer'a advocatsala.

Iosifu Murgu,
advocatu.

Sciri electricice.

Prag'a, 13. maiu. „Politik“ cere dissolvența senatului imperialu. „Narodni Listy“ pretindu mai antâi dreptul de liberă dispunere a coronei boeme, si numai dupa ace'a statorarea afacerilor imperiati.

Florentia, 13. maiu. Projectul de lege despre aplicarea legilor si de privitorie la cassarea monasterielor si la licuidarea veniturilor besericesci de pre territoriul papal, e gata si se va prezinta cătu mai curundu camerei prin ministrul de justiția si de cultu. Ministrul de marina a prezintat unu raportu despre colosalele lucrări, parte terminate, parte projectate pentru arsenalu si pentru portulu de la Spezia. Dintre cele 55 millione lire, votate de parlamentu pentru scopulu acestu-a, 48 millione s'a si refuitu.

*) On. Redactiuni a celorulalte diuarie romane sunt rogate a dă locu in colonele foielor Dloru sale acestei invitatiuni.

Bolonja, 13. maiu. In butulu toturorii arestărilor facute in tempulu d'in urma, comitele secrete ale alliantiei republicane-generale si continua activitatea loru. In Ravenn'a era se imprasciara dilele aceste placate de ale partitei, fara ca politia să se potutu dă de urm'a imprasciatilor.

Berolinu, 14. maiu. Testulu tratatului de pace de la Francofurtu contine 17 articli si trei asticli suplementari. Mai multe puncte ale tratatului, precum cestiunea de ocupare, solvirea contributiunii, atitudinea tactica a trupelor germane inaintea Parisului, parte se modificara, parte se suplinira prin articli secreti.

Versali'a, 14. maiu. Trupele de Versali'a ocupara fortulu Montrouge; insurgentii evacuara fortulu Vanves si fugira prin unu ambitu suteranu; 50 de tunuri si 7 pive cadiura in manele trupelor de Versali'a. — In fortu s'a afiata numai vre-o căti-va insurgenți beti si 30 de morți.

Parisu, 14. maiu. Aici s'a inceputa demolarea palatiului lui Thiers. Stradele sunt ocupate cu milita; cetatenii potu ambla pre strade numai daca sunt provediti cu bilete anumite, cei ce nu potu areta asemenea documentu se inchidu in beseric'a Loretto.

Rom'a, 14. maiu. Una scrisoare circulara a lui Antonelli către nunciature comunica, că pap'a a respinsu legea italiana despre garantie.

Constantinopole, 15. maiu. Una conferinta ministeriale de siese ore a decisu, că de chiaratiunile chedivilui se se considere de multumitorie. Responsu oficalu va urmă.

Bucuresci, 15. Maiu. La alegerie de deputati in colegiul d'antâi invinse partit'a guvernamentale.

Florentia, 15 maiu. Diuariul „International“, de regula bine informatu, impartescesc urmatoria scire: Consululu spaniolu, marchisulu de Montremar, care s'a reintorsu d'in caleatori'a sa intreprinsa in Spania, va representă guvernul său atâtul la guvernul regescu italiano cătu si la scaunul papal. Deci Spania va fi primul statu, care va fi representat in Rom'a prin unu unic representante. Afara de ace'a marcusulu de Montremar a adus cu sine una multime de instructiuni forte detaiate privitorie la conduit'a, ce voru avé de a observa Italia si Spania in contilegere cu Anglia si Austria, facia de Russi'a.

Propriet., edit. si red. respundet.: ALES. ROMANU.

INSCIINTIARE.

Subscrisulu am onore a aduce la cunoștința p. t. comitele pentru administrarea affacerilor besericesci, precum si la cunoștința antistilor comunali si, prin dinsii, la a toturor comunităilor, că de mai multi ani incóce reprezentu pre cele mai mari fabrici d'in tiera si d'in strainetate cu campane (clopoțe) si recusite besericesci de totu feliulu. Cu aceste obiecte am servit si episcopatului romanu gr. or. d'in Aradu, precum si mai multor comunități, pre langa preturi cele mai moderate. Informatiuni despre acést'a se potu primi de la notariatulu episcopal. Campane vechie, cari nu se mai potu folosi, se potu schimbă prin altele nove. Pentru campanele nove, atâtul pentru calitatea buna si solida, cătu si pentru sunetulu ermonicu, pre langa una intrebuintare regulata, subscrisulu garantezu in numele fabricii pre tempu de diece ani. Sume mai mari, pre cari comunitățile nu le voru poté respunde de-oata, primescu a se solvi si in rate.

Afara de campane si recusite besericesci potu servi dupa placu si eu cele mai bune si nou construite pumpe pentru stingerea focului, precum si cu casse sigure contr'a focului si a spargerii, cu locomobile, masini de treeratu s. a.

In sperantia, că p. t. comunități me voru onora cu comisiiuni, me subscrui respectuosu

E. MOSKOVITZ.

Depositu pentru Ungaria si Transilvan'a Aradu, hotelulu „Palatinu.“ (2.)